

Kompas EU pro obnovení konkurenceschopnosti a zajištění udržitelné prosperity

Brussels 29. ledna 2025

Komise dnes představuje kompas konkurenceschopnosti, první významnou iniciativu tohoto mandátu, která poskytuje strategický a jasný rámec, jimž se bude řídit práce Komise.

Kompas určuje cestu k tomu, aby se Evropa stala místem, místem, kde se budou vynalézat, vyrábět a uvádět na trh budoucí technologie, služby a čisté výrobky, a zároveň byla prvním kontinentem, který bude klimaticky neutrální.

V posledních dvou desetiletích Evropa kvůli přetrvávajícímu rozdílu v růstu produktivity nedržela krok s ostatními velkými ekonomikami. EU má to, co je zapotřebí k tomu, aby tento trend zvrátila, díky své talentované a vzdělané pracovní síle, kapitálu, úsporám, jednotnému trhu a jedinečné sociální infrastruktuře, a to za předpokladu, že urychleně odstraní dlouhodobé překážky a strukturální nedostatky, které ji brzdí.

Předsedkyně Evropské komise Ursula **von der Leyenová** k tomu uvedla: *Evropa má vše, co potřebuje, aby uspěla v závodě na vrchol. Zároveň však musíme odstranit slabiny, abychom obnovili naši konkurenceschopnost. Kompas konkurenceschopnosti přetváří vynikající doporučení Draghiho zprávy v plán. Nyní tedy máme plán. Máme politickou vůli. Důležitá je rychlost a jednota. Svět na nás nečeká. Na tom se shodují všechny členské státy. Pojďme tedy tento konsensus proměnit v činy.*

Tři hlavní oblasti činnosti: inovace, dekarbonizace a bezpečnost

Draghiho zpráva identifikovala tři transformační požadavky na posílení konkurenceschopnosti a tento kompas stanoví přístup a výběr stěžejních opatření, která mají každý z těchto požadavků převést do praxe:

- **Odstraňování rozdílů v oblasti inovací** EU musí znovu nastartovat své hnací síly inovací. Chceme vytvořit prostředí pro nové inovativní začínající podniky, podporovat vedoucí postavení v průmyslu v rychle rostoucích odvětvích založených na hlubokých technologiích a podporovat šíření technologií mezi zavedenými společnostmi a malými a středními podniky. V tomto ohledu Komise navrhne iniciativy „**gigatovárny umělé inteligence**“ a iniciativy pro **využívání umělé inteligence** s cílem podnítit rozvoj a průmyslové uplatnění umělé inteligence v klíčových odvětvích. Předloží akční plány pro **pokročilé materiály, kvantové, biotechnologické, robotické a kosmické technologie. Zvláštní strategie EU pro začínající a rychle se rozvíjející podniky** se zaměří na překážky, které brání vzniku a rychlému rozvoji nových společností. Návrh **28. právního režimu** zjednoduší platná pravidla, včetně příslušných aspektů práva obchodních společností, insolvenčního, pracovního a daňového práva, a sníží náklady na selhání. To umožní inovativním společnostem využívat výhod jednotného souboru pravidel všude bez ohledu na to, kde investují a působí v rámci jednotného trhu.
- **Společný plán dekarbonizace a konkurenceschopnosti:** Kompas označuje za klíčovou výzvu vysoké a nestálé ceny energie a stanoví oblasti, v nichž je třeba zasáhnout, aby se usnadnil přístup k čisté, cenově dostupné energii. Nadcházející **dohoda o čistém průmyslu** stanoví přístup k dekarbonizaci založený na konkurenceschopnosti, jehož cílem je zajistit, aby EU byla atraktivním místem pro výrobu, a to i pro energeticky náročná průmyslová odvětví, a podporovat čisté technologie a nové oběhové obchodní modely. **Akční plán pro cenově dostupnou energii** pomůže snížit ceny energie a náklady na energii, zatímco **akt o akcelérátoru dekarbonizace průmyslu** rozšíří zrychlené povolování na odvětví procházející transformací. Kompas navíc předpokládá akční plány uzpůsobené na míru pro energeticky náročná odvětví, jako je **ocelářství, výroba a zpracování kovů a chemické látky**, tedy odvětví, která tvoří páteř evropského výrobního systému, avšak jsou v této fázi transformace

nejzranitelnější.

- **Snížení nadměrné závislosti a zvýšení bezpečnosti.** Schopnost EU diverzifikovat a snížit závislost bude záviset na účinných partnerstvích. EU již má největší a nejrychleji rostoucí síť obchodních dohod na světě, která zahrnuje 76 zemí, jež představují téměř polovinu obchodu EU. V zájmu zachování diverzifikace a posílení našich dodavatelských řetězců odkazuje kompas na novou škálu **partnerství v oblasti čistého obchodu a investic**, která mají pomoci zajistit dodávky surovin, čisté energie, udržitelných pohonných hmot a čistých technologií z celého světa. V rámci vnitřního trhu umožní přezkum **pravidel pro zadávání veřejných zakázek** zavést evropskou preferenci při zadávání veřejných zakázek pro kritická odvětví a technologie.

Pět horizontálních faktorů konkurenceschopnosti

Tyto tři pilíře jsou doplněny pěti horizontálními nástroji, které jsou nezbytné pro podporu konkurenceschopnosti ve všech odvětvích:

- Zjednodušení:** Cílem tohoto nástroje je výrazně snížit regulační a administrativní zátěž. Zahrnuje rovněž systematické úsilí o zjednodušení, urychlení a zefektivnění postupů pro přístup k finančním prostředkům EU a zjednodušení správních rozhodnutí EU. Přípravovaný **souhrnný návrh** zjednoduší podávání zpráv o udržitelnosti, náležitou péči a taxonomii. Kromě toho Komise usnadní podnikání tisícům malých společností se střední tržní kapitalizací. Kompas stanoví cíl snížit administrativní zátěž podniků o alespoň 25 % a pro malé a střední podniky o alespoň 35 %.
- Snížování překážek na jednotném trhu:** Jednotný trh je již 30 let v Evropě vyzkoušeným a osvědčeným motorem konkurenceschopnosti. Aby se zlepšilo jeho fungování ve všech odvětvích, bude **horizontální strategie jednotného trhu** modernizovat rámec řízení, odstraňovat překážky uvnitř EU a předcházet vzniku nových. Kromě toho Komise využije této příležitosti k tomu, aby ještě více zrychlila a zpřístupnila proces stanovování norem, a to zejména pro malé a střední podniky a začínající podniky.
- Financování konkurenceschopnosti.** V EU chybí účinný kapitálový trh, který by přeměňoval úspory na investice. Komise představí **evropskou unii úspor a investic** s cílem vytvořit nové spořicí a investiční produkty, poskytnout pobídky pro rizikový kapitál a zajistit plynulý tok investic v celé EU. Přeorientovaný rozpočet EU zjednoduší přístup k finančním prostředkům EU v souladu s prioritami EU.
- Podpora dovedností a kvalitních pracovních míst.** Základem konkurenceschopnosti Evropy jsou její lidé. Aby byl zajištěn dobrý soulad mezi dovednostmi a požadavky trhu práce, předloží Komise iniciativu na vytvoření **unie dovedností** zaměřené na investice, vzdělávání dospělých a celoživotní učení, vytváření dovedností, které obstojí i v budoucnu, udržení dovedností, spravedlivou mobilitu, přilákání a integraci kvalifikovaných talentů ze zahraničí a uznávání různých druhů odborné přípravy, aby lidé mohli pracovat v rámci celé Unie.
- Lepší koordinace politik na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni.** Komise zavede **nástroj pro koordinaci konkurenceschopnosti**, který bude spolupracovat s členskými státy s cílem zajistit provádění společných cílů politiky EU na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, identifikovat přeshraniční projekty evropského zájmu a provádět související reformy a investice. V příštím víceletém finančním rámci bude řada stávajících finančních nástrojů EU s podobnými cíli nahrazena **Evropským fondem pro konkurenceschopnost**, který poskytne finanční podporu na provádění opatření v rámci nástroje pro koordinaci konkurenceschopnosti.

Souvislosti

Dne 27. listopadu 2024 oznámila předsedkyně von der Leyenová jako první významnou iniciativu Komise v tomto funkčním období kompas konkurenceschopnosti, který vychází z Draghiho zprávy a poskytuje rámec pro práci Komise v oblasti konkurenceschopnosti v tomto funkčním období.

Předsedkyně von der Leyenová ve svém projevu o stavu Evropské unie v roce 2023 oznámila, že požádala bývalého italského premiéra Maria Draghiho, aby vypracoval zprávu o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti. Zpráva varuje, že Evropa se již nebude moci spoléhat na mnoho faktorů, které v minulosti podporovaly růst. Stanoví jasnou diagnózu a poskytuje konkrétní doporučení, jak Evropu nasměrovat na jinou trajektorii. Mnohá doporučení jsou již zohledněna v [politických směrech](#) a pověřovacích dopisech předsedkyně určených členům sboru komisařů.

Další informace

Citace:

"Evropa má vše, co potřebuje, aby uspěla v závodě na vrchol. Zároveň však musíme odstranit slabiny, abychom obnovili naši konkurenceschopnost. Kompas konkurenceschopnosti přetváří vynikající doporučení Draghiho zprávy v plán. Nyní tedy máme plán. Máme politickou vůli. Důležitá je rychlost a jednota. Svět na nás nečeká. Na tom se shodují všechny členské státy. Pojďme tedy tento konsensus proměnit v činy."

Ursula von der Leyenová, předsedkyně Evropské komise - 29/01/2025

"Tímto kompasem Komise představuje svou hospodářskou doktrínu na příštích pět let. Tato doktrína je jednoduchá a lze ji shrnout do jednoho klíčového slova: konkurenceschopnost. Konkurenceschopnost v každém euru, které utratíme, a v každé iniciativě, kterou navrhne. Z této ambice vychází pracovní program, který má tři cíle: zjednodušit naše hospodářské priority, investovat do nich a urychlit jejich plnění. Kompas musí signalizovat změnu myšlení Evropy a Evropanů. Díky němu bude Evropa předvídatelnější a zároveň bude zachován kurz našeho evropského modelu – dekarbonizovaný, sociální a respektující naše hodnoty."

Stéphane Séjourné, výkonný místopředseda pro prosperitu a průmyslovou strategii - 29/01/2025

Kontaktní osoby:

[Lea ZUBER](#) (+32 2 29 56298)

[Federica MICCOLI](#) (+32 2 29 58300)

Pro veřejnost: služba [Europe Direct](#) , tel [00 800 67 89 10 11](#) nebo [e-mail](#)

Související media

[Read-out of the weekly meeting of the von der Leyen Commission by Ursula von der Leyen, President of the European Commission, and Stéphane Séjourné, Executive Vice-President of the European Commission, on the compass for the EU's competitiveness](#)